

Stavanger
kommune

Årsplan for Rennesøy barnehagene 2025-2026

Vi bygger fellesskap

Stavangerbarnehagen	2
Fra plan til praksis, hvordan arbeider vi for å omsette rammeplanen til praksis i stavangerbarnehagen?	3
I denne årsplanen er kapitlene bygd opp slik:	3
Presentasjon av Rennesøy-barnehagene	4
Barnehagens verdigrunnlag	4
Visjon for Rennesøy-barnehagene.....	5
Hvordan arbeider barnehagen for å ivareta barns behov for omsorg?	6
Hvordan arbeider barnehagen for å ivareta barns behov for lek?	7
Hvordan arbeider barnehagen for å fremme danning?	9
Hvordan arbeider barnehagen for å fremme læring?	10
Hvordan arbeider barnehagen med overganger?	12
Overgang hjem barnehage	12
Overganger innad i barnehagen	13
Overganger mellom barnehage og skole	13
Hvordan arbeider barnehagen med planlegging, vurdering og dokumentasjon?	14
Hvordan arbeider barnehagen med progresjon?	15
Hvordan arbeider barnehagen for å fremme vennskap og felleskap?	16
Hvordan arbeider barnehagen for å fremme kommunikasjon og språk?	17
Hvordan tilrettelegger barnehagen for barn som trenger ekstra støtte?	18
Hvordan arbeider barnehagen med fagområdene?	19
Hvordan arbeider barnehagen med den digitale praksisen?	20

Stavangerbarnehagen

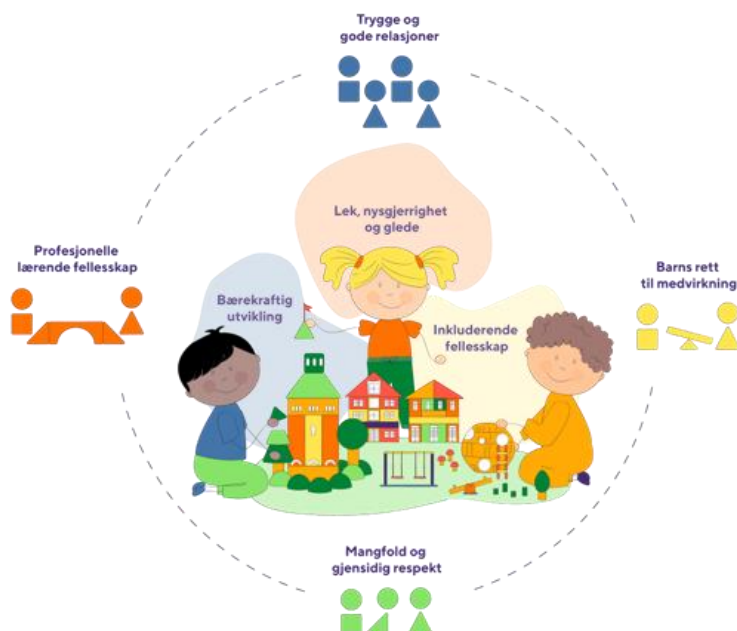
I stavangerbarnehagen bygger vi felleskap for og sammen med barn og foreldre. Begrepet felleskap inneholder flere tilleggsfortellinger som mangfold, inkludering og samarbeid. Stavangerbarnehagen har derfor *Vi bygger felleskap* som visjon. Når vi bygger felleskap skal barndommens egenverdi anerkjennes, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barns utvikling i tråd med rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Å møte barnets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke, er viktige verdier som skal prege Stavangerbarnehagens praksis. Utfra barnehagens formål og lokale føringer har [stavangerbarnehagen mot 2030 -strategi for kvalitet i barnehagen](#) fire prinsipper som skal ligge til grunn for barnehagens praksis:

- Trygge og gode relasjoner.
- Mangfold og gjensidig respekt.
- Barns rett til medvirkning
- Profesjonelle lærende felleskap.

I tillegg til de overordnede prinsippene har strategien tre satsningsområder. Satsningsområdene retter oppmerksomheten mot barnehagens formål og utviklingsområder og er felles og samlende for stavangerbarnehagen:

- Lek, nysgjerrighet og glede.
- Inkluderende felleskap.
- Bærekraftig utvikling i barnehagen.

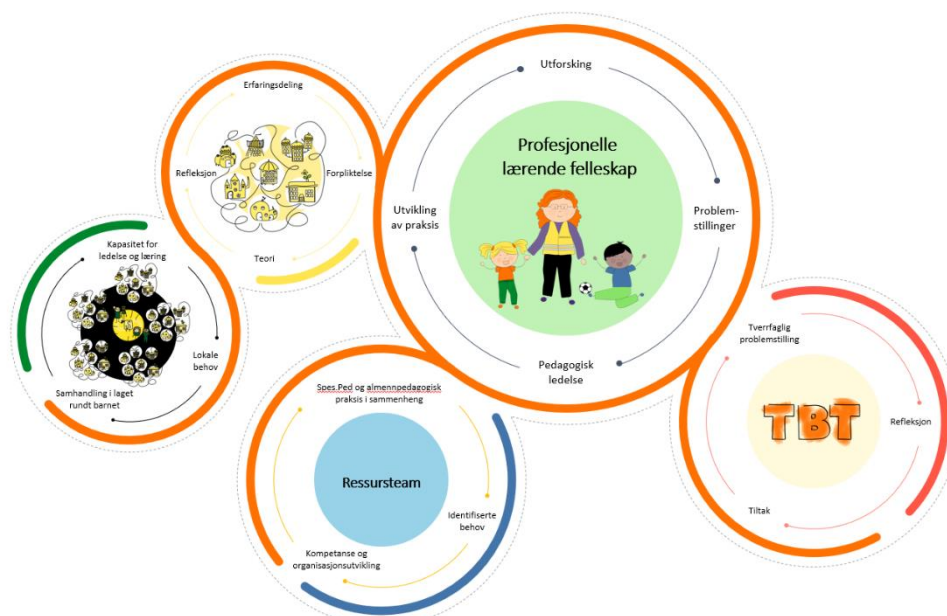
Barnehagens ledelse har ansvar for å sammen med personalet gjøre strategiens prinsipper og satsningsområder førende i utvikling av årsplanen og daglige praksis.

Fra plan til praksis, hvordan arbeider vi for å omsette rammeplanen til praksis i stavangerbarnehagen?

Årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens føringer og barnehageeiers lokale tilpasninger til pedagogisk praksis. I våre barnehager arbeider vi for å utvikle den pedagogiske praksis gjennom barnehagebasert kompetanseutvikling. Med dette mener vi at ledelse og alle ansatte deltar i en prosess i egen barnehage for å utvikle sine holdninger, ferdigheter og sin kompetanse for arbeidet i barnehagen. I denne sammenhengen har vi etablert lærende nettverk. Lærende nettverk er et tiltak i regional kompetanseordning, og en arbeidsform for å jobbe barnehagebasert med kompetanseutvikling. I de kommunale barnehagene i Stavanger har hver virksomhet etablert lærende nettverk, som igjen har representanter inn i et felles kjernenettverk i partnerskap med universitetet. Kompetanseutviklingen skal bygge på forskningsbasert kunnskap. Formålet er å realisere rammeplanens intensjoner og krav slik at alle barn får et likeverdig barnehagetilbud av høy kvalitet.

Stavangerbarnehagen jobber for et inkluderende felleskap for alle barn gjennom å arbeide systematisk med laget rundt barnet. Stavangerbarnehagen er forpliktet til å arbeide i tråd med føringer gitt i [kompetanseløftet](#). Hos oss skal alle barn ha likeverdig mulighet til læring og utvikling uavhengig av deres forutsetninger. Arbeid med å nå målene i Kompetanseløftet inngår i regional kompetanseordning.

I denne årsplanen er kapitlene bygd opp slik:

- Først en vurdering av praksis inneværende barnehageår opp mot intensjoner og målsettinger.
- Så en beskrivelse av hvordan barnehagen i lys av rammeplanens intensjoner, strategi for kvalitet – stavangerbarnehagen mot 2030 og egne vurderinger vil arbeide for å omsette føringer til praksis det kommende barnehageår.

Presentasjon av Rennesøy-barnehagene

Rennesøy-barnehagene består av Rennesøy, Østhusvik, og Vikevåg barnehager. Rennesøy barnehage er den eldste barnehagen på Rennesøy. Den sto ferdig i 1992 og ble rehabilitert i 2010. Østhusvik barnehage ble tatt i bruk 2006, og Vikevåg sto innflyttingsklar november 2008. Barnehagene våre har romslige arealer og store uteområder. Vi har gode turmuligheter i nærmiljøet, og alle gruppene er jevnlig ute på tur.

Rennesøy-barnehagene sitt lederteam består av Jorunn Frafjord, virksomhetsleder, Hege H. Nærheim, avdelingsleder for Vikevåg og Rennesøy barnehager, og Liselotte Tjemsland er avdelingsleder for Østhusvik barnehage. Virksomheten har tilsatt utførere av spesialpedagogisk hjelp tilsvarende 200 % stilling. Utførerne jobber i alle tre byggene, alt etter behov.

Rennesøy-barnehagene har kapasitet på 200 treårsenheter. Barnehageåret 2025-26 vil vi drifte med 168 treårsenheter, fordelt på 8 barnegrupper. Vi har god plass!

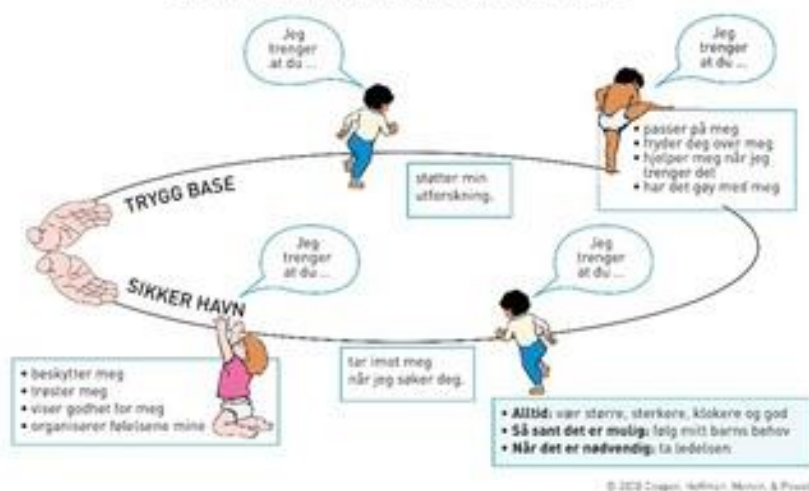
Barnehagens verdigrunnlag

Barnehagens verdigrunnlag er gitt i barnehageloven § 1. Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og danning skal ses i sammenheng. Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. I denne årsplanen gjør vi rede for hvordan vi arbeider for å ivareta disse føringene. Stavanger barnehagens prinsipper og satsningsområder er vår lokale tilpasning av rammeplanen og skal bidra til å omsette verdigrunnlaget til praksis.

Verdigrunnlaget skal oppleves og erfares gjennom det pedagogiske arbeidet vårt. Vi vil at barna som går i Rennesøy-barnehagene skal oppleve livskvalitet, mestring, tilhørighet og få et godt selvilde. Relasjonen mellom voksen og barn, og mellom barna, er en av de viktigste indikatorene på kvalitet i barnehagen. Vi skal være autoritative voksne som er varme og grensesettende, som ser barnas behov og gir dem den omsorgen de har krav på. Vi er opptatt av å omsette trygghetssirkelen (COS sirkelen – Circle of Security) til praksis, ved å imøtekomme barns behov for trygghet, nærhet og omsorg. Barna skal føle seg trygge på at personalet er tilstede, slik at de trygt kan utforske og bli nysgjerrig på den store verden.

Trygghetssirkelen

Foreldre med fokus på barnets behov

Visjon for Rennesøy-barnehagene

“Gjennom lek, engasjement og kvalitet bygger vi fellesskap”

For ansatte i Rennesøy-barnehagene betyr det at vi gjennom lek og engasjement har et ansvar for at utvikling skjer gjennom å:

- Tilrettelegge for god lek (tid og rom)
- Ta utgangspunkt i barnas initiativ
- Støtte opp under barnas lek
- Være en bevisst voksen som kan inkludere alle i lek
- Bidra til humor og glede

For ansatte i Rennesøy-barnehagene betyr det at vi har et ansvar for at kvaliteten utvikles gjennom å

- Styrke og utvikle barnas sosiale kompetanse og lek
- Skape gode relasjoner
- Gi barna kunnskap og erfaringer
- Gi kompetanseheving hos de voksne
- Ha fokus på psykisk helse – bl.a. ha troen på seg selv
- Vise respekt for mennesker, dyr og natur
- Veilede og delta aktivt i barnas hverdag

Barna skal utvikle seg fra knopp til blomst i barnehagen

Kilde: Stavanger kommunes hjemmeside

Hvordan arbeider barnehagen for å ivareta barns behov for omsorg?

Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for.

(Kunnskapsdepartementet 2017). Barn trenger en god tilvenning og en trygg tilknytning til ansatte i barnehagen. Med den voksne som en trygg base kan barnet bruke sin energi på utforskning, lek og læring. Gjennom en nær relasjon og samregulering med den barnehageansatte får barnet støtte til å regulere sine egne følelser. (Stavangerbarnehagen mot 2030)

Vurdering av arbeidet i inneværende år:

Vi ser god effekt av 5 dagers tilvenning. Vi opplever at foreldre får større trygghet og bedre relasjon til oss ansatte ved at de er i barnehagen over flere dager. De ansatte har god forståelse for trygghetssirkelen og drar nytte av det i arbeidet, og fremstår som autoritative voksne. I år har vi prøvd ut stillekrok på to avdelinger. Det er gjort gode erfaringer og barna nytter krokene jevnlig. Inndeling i smågrupper gir større ro for barna. Det blir lettere for den voksne å være sensitiv og lydhør for barnas uttrykk og signaler, slik at vi har klart å avdekke, og så langt som mulig, dekket deres individuelle behov. Vi vurderer at vi jobber godt med punktene som er beskrevet under “hvordan skal vi arbeide for å få det til”.

Plan for kommende år:

- Fortsette med å dele barna inn i smågrupper
- Videreutvikle stillekrok,
- Trygge personalet enda mer i bruk av “Jeg vet”,
- Utarbeide felles overgangsboks som vi vil nytte ved overganger internt i virksomheten.

Rammeplanen sier HVA vi skal gjøre:	Hvordan vi skal arbeide for å få det til:
Ivareta barnas behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile	• Legge til rette for at barna følger sin individuelle rytme for mat og søvn, til de kommer inn barnehagens fellesrytme • Godt samarbeid med foreldre i oppstart • Veksling mellom aktivitet og hvile i løpet av dagen • Varme og nære voksne • Stillestund for 3-5 åringer ved behov/stillekrok
Legge til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre	• Trygghetssirkel som pedagogisk verktøy • Bruke barnehagens oppstartmodell ved oppstart, og noe av den i overganger til ny avdeling • Kontaktpersoner for det enkelte barn • Dele barna inn i smågrupper så ofte som mulig • Bevisstgjøre foreldre på Trygghets sirkel ved foreldresamtaler/-møter.

Sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen Bidra til at barna kan utvikle tillit til seg selv og andre	• Dele barn inn i smågrupper • Følge barnets behov, gi det “lading” og støtte det videre • Være en autoritativ voksen – varm og grensesettende - større, sterkere, klokere og god • Organisere dagen slik at barna opplever mestring • Voksne som ler og gleder seg sammen med barna • Være tydelig på ønsket atferd og rose den • Øve på gode vaner – normer og regler • Jeg vet samling for førskolegruppen • Nytte overgangsboks ved interne overganger
Møte alle barn med åpenhet, varme og interesse og vise omsorg for hvert enkelt barn Være lydhør for barnas uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg med sensitivitet	• Voksne som er tilgjengelig for barn både fysisk og psykisk – i lek, ved å passe på dem og hjelpe barn i utforsking • Voksne som er interessert i barnet – i lek, småprat og fellesaktiviteter • Trøste, lytte, hjelpe, støtte, beskytte • Hjelpe barn til å sette ord på og anerkjenne følelser • Gi barnet utfordringer ut fra deres modning og behov • Følge opp barns ulike behov og uttrykk, gi rom for medvirkning • ASK billedstøtte i kommunikasjon
Støtte og oppmuntre Barna til å vise omsorg for andre og til selv å kunne vise omsorg	• Voksne som forsterker og synliggjør omsorg som barna viser for hverandre • Snakke sammen med barna for å hjelpe hverandre • Bidrar til at barna bruker språket og skaper relasjoner

Hvordan arbeider barnehagen for å ivareta barns behov for lek?

Like viktig som å få leke er å få være med i lek. Å ha ansvar for lekeklima i barnehagen innebærer at personalet observerer barnas samspill; hvordan de leker og med hvem, hvordan de skaper lekeverdener og innbyr andre til å delta i dem, hvordan de selv tar seg inn i andres lekeverden/univers. Ut ifra de erfaringene barn får i leken, kan personalet støtte og oppmuntre barna til å skape og opprettholde positive sosiale samspill og et godt lekeklima. Personalet er språklige brobyggere i lek og løfter fram barnets erfaringer og kunnskap som verdifulle bidrag. Når personal ser at barn blir valgt bort i lek, får barnet støtte og vi hjelper dem

Vurdering av arbeidet for inneværende år: Vi er gode på å jobbe med barna i smågrupper. Det gir gode muligheter til å få bedre kontakt med det enkelte barn, og observere barn i lek og aktivitet. Vi har reflektert sammen over hvordan barna bruker rommene og fortsatt å utvikle organiseringen av rommene, - som den tredje pedagog. Det er skapt miljøer som gir barna inspirasjon og glede i leken. Vi tar utgangspunkt i den barnegruppa vi har, og tilrettelegger for ulike typer lekemateriell som inspirerer og fremmer kreativitet, nytenkning og problemløsning. Barnehagen har fokus på lek som gir barna felles erfaringer. Dette gir mulighet for at alle barn kan være sammen om noe i leken, og de voksne er tilstedeværende og aktive i leken inne.

Plan for kommende år:

- Vi forsetter med lekegrupper/smågrupper, god organisering av rom og tid til lek.
- Personalet gir barna felles erfaringer, slik at alle barna har mulighet til deltakelse i felles lek.
- Vi setter ut "lekespor", som gir felles opplevelser og erfaringer.
- Vi må fortsette med å tilføre mer i lek ute. På bakgrunn av evaluering har vi merket med uthevet skrift i tabellen under hva vi vil sette fokus på.
- De voksne skal vurdere sin egen rolle og deltakelse i leken ute.
- Personalet skal legge mer til rette for eksempel regelleker, sangleker, felles skapende aktiviteter og bruk av naturmateriell i leken ute.
- Når vi er på tur skal vi legge til rette for en felles aktivitet som f.eks. sporløype.
- Vi skal styrke egen kompetanse gjennom arbeid med Udir's kompetansepakke "Lek"

Rammeplanen sier HVA vi skal gjøre	Hvordan vi skal arbeide for å få det til
Organisere rom, tid og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek	• Legge til rette for ulike lekemiljø - sette fram utstyr og variasjon av lekeutstyr. Ta noe vekk om du tilfører noe nytt. Tilby lekemateriell som inspirer og fremmer kreativitet, nytenkning og problemløsning. • Gode rutiner for rydding • Felles tema preger miljø: viser igjen i lek og på avdeling hva vi jobber med • Voksne som deltar i lek - "lekne voksne", støtte i leken på golvet • Legge til rette for lek i smågrupper • Legge til rette for organisert lek på utelekeplassen og på tur – regelleker, sangleker, sporløype på tur, og andre felles skapende aktiviteter • Skaffe og inspirere barna til bruk av naturmaterialer i lek på utelekeplassen og på tur • Være en språklig brobygger
Bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek og legge til rette for utvikling og leketemaer	• Ha felles tema på avdelingen slik at det viser igjen i lek, og på avdelingen hva vi jobber med • Lek som går igjen gjennom hele dagen – lek ute, inne, på tur osv. • Gi barn som har behov for det, forkunnskap og erfaringer om leketema
Fremme et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek og erfare glede i lek	• Lekegrupper med planlagt og forberedt innhold • Legge til rette for lek som inkluderer alle barna i gruppa • Tenke igjennom hvilke forutsetninger det enkelte barn har for leken – erfaringer, kunnskap og motivasjon for leken. Synliggjøre hva det enkelte barn har av lekekompetanse • Fremme gruppesamspill – snu barnas oppmerksomhet mot hverandre
Observere, analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser. Veilede barna hvis leken medfører uheldige samspillmønstre	• Observere lek for å vite når en skal ta initiativ, og når en skal trekke seg ut. Analysere observasjoner - åpent blikk for hva som ligger bak handlinger i lek

	• Ha dialog med barna på hva de ønsker å gjøre, og legg til rette for lek deretter slik at de får medvirke • Ha tiltak til det enkelte barn, slik at de får utviklet leken best mulig • Støtte de barna som trenger det mest i leken • Være nær nok barna i leken, gi nødvendig støtte når det trengs
Være bevisst på og vurdere egen rolle og deltakelse i barnas lek	• Være en god rollemodell i lek • Dele kompetanse om lek med hverandre • Planlegge ulike typer lek • Sette rammer for leken – ta ledelse, fortelle hva som skal skje i f. eks lekegrupper. Gjenta samme lek flere ganger • Ha språklig bevissthet i leken
Ta initiativ til lek og aktivt bidra til at alle kommer inn i leken.	• Veksle mellom å være en voksen som setter i gang, deltar og observerer lek ut fra barnas behov • Være en lekende voksen • Bruke humor og glede i leken. Tulle og tøyse.

Hvordan arbeider barnehagen for å fremme danning?

Danning handler blant annet om å utvikle kunnskap, verdier og holdninger sammen. Gjennom dialog hvor alle anerkjennes som selvstendige mennesker med følelser og tanker. Danningsprosessen kan ses gjennom hvordan vi snakker og oppfører oss med hverandre, hvilken omsorg vi viser hverandre og hvordan vi reflekterer og utfordrer barnas tanker og synspunkter.

Vurdering av arbeidet for inneværende år: Vi har jobbet aktivt for at alle barn skal føle tilhørighet i barnehagen. Vi har hatt fokus på å være trygge og tilstedeværende voksne, og arbeidet for å bygge vennskap, og en kultur som er preget av trygghet og glede. Vi har lagt vekt på smågrupper. Som et ledd i å jobbe systematisk for et trygt og godt barnehagemiljø for å forebygge mobbing har hele personalet gjennomført barnehagebasert kompetanseheving gjennom Udir sin kompetansepakke «Trygt og godt barnehagemiljø». Vi har også hatt fokus på inkludering gjennom lærende nettverk, dette henger sammen med å ha et trygt og godt barnehagemiljø.

Plan for kommende år: Vi skal fortsette med å ha fokus på sosial kompetanse, bygge vennskap og lære lekekodene. Som et ledd i at alle barn skal oppleve seg inkludert i meningsfulle fellesskap, erfarer vi at det i hverdagen er større grad av behov for å trekke inn flerspråklige barns kultur, høytider og merkedager. Ha et foreldresamarbeid som gir rom for barn med annen kulturell bakgrunn til å gjøre oss kjent med fortellinger, regler og sanger som har betydning for familien og barnet. Barnesamtaler er også en sentral del for at barn skal oppleve å være inkludert i fellesskapet og for at barnet skal få mulighet til å medvirke i sitt eget liv.

Rammeplanen sier HVA vi skal gjøre	Hvordan skal vi arbeide for å få det til
Tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse	• Vi legger trygghetssirkelen til grunn for arbeidet vårt, - dvs. støtte barns tilknytning og utforskning. Husk voksenrollen på utforskning! • Være tilstedeværende voksne – som ser og anerkjenner barna

	• Gi barna mestringsopplevelser • La barna få erfaringer med å dele, ta ordet og erfare fokus på seg selv, gi barnet støtte når det hevder seg selv på en positiv måte.
Støtte barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet	• Være tilstedeværende og deltakende voksne som viser at vi ønsker å bli kjent med barna og deres familier • Legge til rette for smågrupper og skape forståelse for lekekoder • Legge til rette for medvirkning ved at barnets "stemme" får mening for ulike aktiviteter i hverdagen.
Synliggjøre og verdsette ulike behov, meninger og perspektiver i fellesskapet	• Løfte frem ulikheter og mangfold i barnegruppen • Være en deltakende voksen som observerer og klarer å se det enkelte barns behov og meninger/ barns følelser/det emosjonelle. Den voksne iverksetter handlinger.
Legge merke til , anerkjenne og følge opp barnas perspektiver og handlinger	• Smågrupper • Barnesamtaler • Følger med både på barnas verbal- og kroppsspråk slik at en bedre forstår hva barnet vil. Nytte ASK billedstøtte. • Følge barnas initiativ, følge opp barns handlinger, det positive kroppsspråk
Utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler	• Undre seg sammen med barna • Stille åpne og reflekterende spørsmål, og gi barna tid til finne mulige løsninger selv • Være i dialog med barna og vise interesse for deres meninger og innspill
Synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforskning og læring	• Mangfold er mye – mer enn flerkulturelt - rom for forskjellighet • Synliggjøre ulikheter i kultur, språk, etc. gjennom hele barnehageåret (barna er til stede hele året med sin bakgrunn) • Benytte seg av «min bok» el.l. for å bli kjent med barnet • Benytte fortellinger, regler, sanger etc. fra ulike kulturer • Foreldresamarbeid – eks dele bøker og materiell med foreldre

Hvordan arbeider barnehagen for å fremme læring?

Læring – En voksen som er bevisst på formell og uformelle læringssituasjoner vil hjelpe barna på vei til en god læring. Forutsetningen for god læring er trygge omgivelser. Derfor bør en gi barna en trygg havn de kan vende tilbake til når de trenger det. Har barnet det trygt er sannsynligheten større for at barnet, på eget initiativ, utforsker på egenhånd. Barnet får også gode muligheter til å fordype seg i leken og får en bedre evne til å tilpasse seg nye situasjoner og lærer da bedre. Når personalet aktivt bidrar til at alle barn får delta i leken fremmer det barnets læring og utvikling. Det er viktig at personalet i barnehagen har en lekende tilnærming til utvikling og læring og tilbyr lekematerialer som

inspirerer til kreativitet, nytenkning og problemløsning. Barna i barnehagen skal også få likeverdige muligheter til læring og utvikling uavhengig av barnas forutsetninger.

Vurdering av arbeidet for inneværende år: Personalet har lagt til rette for å dele barna inn i smågrupper med ulike tema og aktiviteter. Personalet har også lagt til rette for gode overgangssituasjoner i hverdagen ved bruk av ASK-billedstøtte både som snakkesmykker, tematavler og dagtavler. Dette legger til rette for at barna får trygge rammer og at alle barn får en oversikt over dagen. Personalet har vært opptatt av å skape trygge rammer, med voksne tett på, for å skape et trygt læringsmiljø. Barns medvirkning har stått i fokus for å dekke barnas ulike initiativ og behov

Plan for kommende år: Jobbe videre med bevisstheten rundt helhetlig læringsprosess der barnet lærer gjennom lek og tar alle sansene i bruk. Personalet skal være bevisst på bruken av konkrete og ulike formidlingsmåter i både formell og uformelle læringsituasjoner. En må også anerkjenne og gripe fatt i barnas innspill og deres interesse og nysgjerrighet for å skape læring.

Rammeplanen sier HVA vi skal gjøre	Hvordan vi skal arbeide for å få det til
Sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra i egen og andres læring	• Skape godt samspill i barnegruppen. Oppmuntre til samarbeid og til å veilede hverandre. • Legge til rette for at ALLE kan delta i lek. • Legg til rette for gode rammer, slik at barna opplever det trygt og får et godt læringsmiljø
Legge til rette for helhetlige læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling	• Barn lærer gjennom ulike sanser – være bevisst på de ulike formidlingsmåtene barnehagehverdagen • Undring og nysgjerrighet gjennom lek – lekbasert læring. • Planlegge, gjennomføre og evaluere arbeidet som gjøres i barnegruppen med utgangspunkt i fagområdene.
Være oppmerksomme på barnas interesser og engasjement og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter	• Hele tiden artikulere, visualisere og konkretisere for barna, bruke hverdagssituasjonene. • Undre oss sammen med barna, anerkjenne det de viser interesse for
Støtte og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner	• Ta barnas innspill på alvor, anerkjenn innspillene og følg dem opp • Støtte og veilede barna i lek og aktiviteter, være engasjerte i barna • Gripe barnas impulser, og legge andre planer til side om nødvendig.
Utvide barnas erfaringer og sørge for progresjon og utvikling i barnehagens innhold	• Skape felles preferanser i barnegruppene • Se det enkelte barns behov og erfaringer • Legg til rette for at hvert barn skal få utfordringer tilpasset sitt nivå • Benytte variert materiell, sanger, rim, regler, eventyr, fortellinger, IKT (digitale hjelpemidler) som er i tråd med barnas

	interesser, og gir inspirasjon til lek og samhandling. • Være god språkmodell – «bade» barna i språk
Støtte barnas refleksjoner rundt situasjoner, temaer og fenomener og skape forståelse og mening sammen med dem	• Være en autoritativ voksen • Erfaringsdeling – snakke om hendelser fra tur og aktiviteter, slik at barna får reflektert sammen • Utforske, lytte og eksperimentere sammen
Sørge for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestingsopplevelser.	• Reflektere over egen praksis med utgangspunkt i opplevde situasjoner fra hverdagen • Legge til rette for aktiviteter med utgangspunkt i barnegruppen, barnas alder og forutsetninger • Gi barna nye impulser og opplevelser

Hvordan arbeider barnehagen med overganger?

Vi skal arbeide i tråd med temaplan «Overganger i utdanningsløpet». Planen har som formål å sikre helhet og sammenheng i utdanningsløpet for alle barn og unge i Stavanger kommune, og sikre gode rutiner for samarbeid i alle overganger. Temaplanen legger føringer og prinsipper som skal bidra til at overgangene blir trygge, meningsfulle og likeverdige for alle barn. Samarbeid med barn skal ivaretas i alle deler av prosessen – før, under og etter overgangene.

Overgang hjem barnehage

En god og trygg tilvenning er en forutsetning for at barn skal oppleve god tilknytning til de voksne i barnehagen. Gode rutiner og organisering av tid og rom skal sikre at barn får oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære. Barn har behov for en trygg base og personalet skal bidra til dette ved å samarbeide tett med foreldre for å sikre en god og trygg overgang fra hjemmet til barnehagen.

Vurdering av arbeidet for inneværende år: Virksomheten har god erfaring med fem dagers tilvenning ved overgang hjem-barnehage. Tilvenningen tilpasses det enkelte barns behov, og vi har hatt god kommunikasjon med foreldrene. Det ble satt i gang med besøksdager fra midten av mai og frem til midten av juni der alle nye barn fikk tilbud om å komme på besøk. Foreldresamarbeidet er viktig, vi opplever å ha god informasjonsflyt til foreldrene og får da opprettholdt en god dialog som gir en trygg start for barnet.

Plan for kommende år: Vi opplever at overgangen mellom hjem og barnehage fungerer fint og fortsetter i samme spor som inneværende år.

Rammeplanen sier HVA vi skal vi gjøre:	Hvordan skal vi arbeide for å få det til
Fra hjem til barnehage: I samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen.	• Foreldremøte for nye barn. • God informasjon før, under og etter overgangen
Tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og andre barn.	• Besøksdager i barnehagen før tilvenningen starter ved nytt barnehageår. • Gjensidig dialog i samarbeidet

Sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.	• Tilvenningstid som går over en uke med aktiv foreldremedvirkning. • Oppstarts-samtaler med foresatte for å bli kjent, overføre nødvendig informasjon og avklare forventninger
---	--

Overganger innad i barnehagen

Vi har gode rutiner for overganger innad i barnehagen, over fra liten til stor avdeling. Barna får på våren en besøksdag i uka. Dette ser vi gir barna trygghet når de starter på ny avdeling om høsten.

Vi kan bli bedre på å legge til rette for barns medvirkning/" barnets stemme" i overganger mellom avdelinger.

Vurdering av arbeidet for inneværende år: I virksomheten ser vi at barna innad i barnehagen i større grad kan få delta i avgjørelser som gjelder dem selv. Vi må fortsette å bruke observasjon av vennskapsrelasjoner når vi planlegger nye barnegrupper.

Plan for kommende år: Når barnegrupper for neste barnehageår skal settes, må ansatte være oppmerksomme på barnets stemme – eks bruke «busslek» til observasjon av vennskapsrelasjoner.

Rammeplanen sier HVA vi skal vi gjøre:	Hvordan skal vi arbeide for å få det til
Innad i barnehagen	• Informasjon til foreldre om endring i barnegrupper, innen 25.06. før nytt barnehageår. • Vi skal sørge for at barna ut fra alder og modenhet, skal få delta i avgjørelser som gjelder dem selv. Vi kan benytte metoden «busslek» skjema til observasjon av vennskapsrelasjonene i barnegruppen. • Når vi har klart neste års barnegrupper utarbeider vi en konkret plan for overføring, f.eks. ukentlig besøksdag i mai og juni, slik at overgangen fra høsten skal oppleves trygg. • Vi skal også lage en invitasjon med bilder og informasjon • Vi sørger for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent når de bytter barnegruppe.

Overganger mellom barnehage og skole

Et godt arbeid i overgangen barnehage-SFO- Skole, kan skape forutsigbarhet, motivasjon, glede og trygghet ved å begynne på skolen, og det kan ha videre betydning for senere skoleløp for mange barn.

Vurdering av arbeidet for inneværende år: Alle førskolebarna i virksomheten har vært sammen ukentlig på skolebesøk i vårhalvåret. Barna har deltatt på bli kjent dag i regi av skolen sammen med barnehagen. Barna har igjennom hele barnehageåret hatt skoleforberedende aktiviteter.

Plan for kommende år: vi ønsker å fortsette med det arbeidet vi har gjort det innværende året med tilpasning til neste års førskolegruppe.

Rammeplanen sier HVA vi skal gjøre:	Hvordan vi skal arbeide for å få det til
Overgang barnehage/skole: Legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole/SFO. Utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen, deres overgang til og oppstart i skolen Ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen	• Jevnlige besøksdager i vårhalvåret • Vi følger Stavanger kommune sine rutiner i temaplan «overganger i utdanningsløpet» i forhold til samtykke og overføring av informasjon. Informasjonen overføres digitalt. • Foreldresamtale høst og vår • Overføringsmøte i forhold til skolestartere med rett til spesialundervisning mellom PPT, barnehage, skole, foreldre og evt. andre instanser. • “Overganger i utdanningsløpet” sier at skolen skal gjennomføre samtaler med elevene om hvordan overgangen har vært. Læringspunkter skal oppsummeres og sendes til barnehagene i kommunedelen. Evalueringene skal tas opp som sak i SU.
Gi de eldste barna mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen.	• Vi jobber med at barna skal glede seg til å begynne på skolen, og til å møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. • Vi har førskolegruppe gjennom hele året der vi har en egen plan for innhold for førskolebarna.
Bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner.	• Gi barna mestringstro gjennom førskoleopplegg og medvirkning • Avslutningsseremoni
La barna få bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen.	• Besøksdager på skolen og SFO, gjennomføres jevnlig i vårhalvåret. • Førskolebarna blir tatt med til skolens uteområde for å leke, slik at de blir kjent med uteområdet. • Opplegg sammen med skolens 4. klassinger som skal være faddere for skolestarterne. • Om det er avklart hvilke lærere som skal ha første klasse, sørger skolen for at læreren treffer barna, og at barnehagen og barna får bilder av dem og de som har ansvaret for første klasse SFO.

Hvordan arbeider barnehagen med planlegging, vurdering og dokumentasjon?

Vurdering av arbeidet for innværende år: Vi synliggjør arbeidet gjennom månedsbrev/planer via Vigilo, og det blir gjort evaluering i månedsbrev. Vi er blitt bedre på å evaluere årsplan. Det er blitt brukt tid på felles pedagogiske ledermøter og planleggingsdager for å gjennomføre evalueringene. Vi har nyttet metoden kvalitetskrysset og fargekoding. Vi har erfart at fargekoding er mest effektivt.

Plan for kommende år:

- Forbedre evalueringsarbeidet. Ta utgangspunkt i “tegn på god praksis”.
- Evaluering av tema i virksomheten sitt årshjul skal vi gjennomføre etter metoden GLL (gjort/lært/lurt).
- Nytte fargekoding konsekvent i evaluering av årsplan
- Ha fokus på gjennomføring av barnesamtaler med de eldste barna før foreldresamtaler

Rammeplanen sier HVA vi skal gjøre	Hvordan vi skal arbeide for å få det til / hvilke planer skal vi jobbe etter
Planlegging: Gi personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen. Synliggjøre hvordan barnehagen fortolker og realiserer rammeplanen Være utgangspunkt for refleksjon og utvikling	• Årsplan • Handlingsplan for trygt og barnehagemiljø • Stavanger barnehagen mot 2030 - Strategi for kvalitet i barnehagen • Årshjul for pedagogisk arbeid, møteplaner og rutiner, pedagogiske verktøy • Månedspaner/brev fra den enkelte avdeling • Planlegging av lek, aktiviteter, rutinesituasjoner, arbeid med fagområder • Barnesamtaler • HMS-planer
Vurdering: Vurdere det pedagogiske arbeidet Beskrive, analysere og fortolke det pedagogiske arbeidet ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen Sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen Bygge vurderingsarbeid på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Observere og vurdere barns trivsel og allsidige utvikling fortløpende Ta med barns erfaringer og synspunkter i vurderingsarbeidet	• Refleksjoner på lærende nettverk, avdeling-, pedagogiske leder- og personalmøter gjennom lest faglitteratur og praksisfortellinger • Månedlig evaluering på avdelingsmøter • Månedlig evaluering i månedsbrev • Halvårlig evaluering av årsplan • Evaluering av oppstart og overgang til ny avdeling på høsten • Barnesamtaler • Brukerundersøkelse
Dokumentasjon: Brake dokumentasjon til å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten Dokumentere barnegruppens og enkeltbarns trivsel og utvikling Legge til grunn etisk perspektiv ved dokumentasjon av barnegruppe og enkeltbarn	• Observasjoner av barns trivsel og utvikling • Observasjoner ved hjelp av TRAS og ALLE MED ved behov. • Billedokumentasjon av pedagogisk arbeid på Vigilo. NB: husk personvernet! • Barne-dokumentasjon og annen arkivverdig dokumentasjon lagres i Vigilo/Elements.

Hvordan arbeider barnehagen med progresjon?

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barn skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Barnehagen legger til rette slik at barn får utvide og bygge videre på sine interesser, kunnskaper og ferdigheter gjennom at en ser det enkelte barnet og gir støtte ut fra barnets behov. Gjennom daglig arbeid i barnehagen legger vi til rette for varierte leke og aktivitetsmuligheter, samt læringsmuligheter

der barna får øve og mestre. Barna får støtte i sin undring og utforskning og vi legger til rette for at de får være kreative problemløsere.

Vurdering av arbeidet for inneværende år: Personalet opplever de er gode på å se det enkelte barns behov og legger til rette for at barna får utfordringer som de kan mestre.

Plan for kommende år:

- Gi barna utfordringer ut fra deres modningsnivå
- Ha ulikt materiell tilgjengelig som gir barna utfordringer å strekke seg etter og gir dem mestringsopplevelser.

Rammeplanen sier HVA vi skal gjøre	Hvordan skal vi arbeide for å få det til
Oppdage, følge opp og utvide det barna allerede er opptatt av	• Voksne som ser det enkelte barnet, gir tilpasset støtte ut fra barnets behov • Voksne som legger til rette for at barna skal få øve på å klare seg selv, til slutt mestre, og oppleve mestringsfølelse • Gi barnet utfordringer ut fra dets alder og modningsnivå. • Tilby leke- og aktivitmateriell som har ulik vanskegrad og utfordring, eks. pusslespill, spill • Ha ulikt materiell tilgjengelig for barna, også til lek ute
Planlegge og tilrettelegge for progresjon i barnehagens innhold for alle barn	
Bidra til at barna får mestringsopplevelser og samtidig har noe å strekke seg etter	
Legge til rette for fordypning, gjenkjennelse og gjentakelse i barnehagens innhold og arbeidsmåter	
Introdusere nye perspektiver og tilrettelegge for nye opplevelser og erfaringer	
Sørge for progresjon gjennom bevisst bruk av materialer, bøker, leker, verktøy og utstyr og gjøre disse tilgjengelige for barna	

Hvordan arbeider barnehagen for å fremme vennskap og felleskap?

Vennskap er viktig i alle menneskers liv. Det gir trygghet og er verdifullt for oss alle i hverdagen. I et vennskap blir vi møtt med respekt for den en er, og vi får anerkjennelse for det vi sier og gjør.

Vurdering av arbeidet for inneværende år: Vi har fremmet vennskap ved å være støttende stillas i leken, være gode rollemodeller og ved å være bevisst våre holdninger. Vi har jobbet mye med følelser og vært bevisste på inkludering. Vi har jobbet med tema som legger til rette for felles preferanser til lek. Vi har observert, tilrettelagt og skjermet barn når det har vært behov for det. Vi har tatt i bruk ASK billedstøtte i alle barnegruppene.

Plan for kommende år:

- Vi vil fortsette med å skape gode relasjoner mellom barna og sammen med foreldrene.
- Vi vil fortsette med å skape gode samtaler, bruke humor og observere hvor barna trenger støtte for å etablere vennskap.
- Vårt forbedringspotensial: bli enda bedre på å se på barngruppen, hva den trenger av utvikling og progresjon, og legge planer for gruppen ut fra det.
- Vi ser behovet for å jobbe aktivt videre med bruk av ASK billedstøtte som en støtte i inkluderingsarbeidet.

Rammeplanen sier HVA vi skal gjøre	Hvordan vi skal arbeide for å få det til
Støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner	• Legge til rette for smågrupper • Være tilstedeværende voksne • Se det enkelte barn • Observere • Være tydeligere på hvordan vi bygger en kultur for inkludering
Samtale om normer for samhandling og invitere barna til å utforme normer for samhandling i felleskap	• Legge til rette for dialog i samling • Venne regler • Turregler
Støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger	• Være gode rollemodeller • Være tilstedeværende voksne. Dvs. voksne som deltar og har fokus på barna, viser engasjement for barna sine innspill og følger opp verbal og nonverbal kommunikasjon. • Hjelp barnet å sette ord på følelser • Hjelp og forklare barnet i vanskelige samhandlinger med andre barn, - ta andres perspektiv • Bruke språket aktivt, benevne • Være en autoritativ voksen
Støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner	• Vi skal være tilstedeværende voksne som er påkoblet og som kan veilede barna i lek og konfliktsituasjoner. • Samtale med barna, hjelp og støtte - samarbeide med barna • Observasjon for å løse konfliktsituasjoner på en god måte
Forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillmønstre	• Være gode rollemodeller • Kartlegge oss selv og utfordre oss selv • Delta og observere lek • Ta barnas synspunkt på alvor • Ha kunnskap om mobbing og krenkelser • Ta barna på alvor og sette tydelige grenser

Hvordan arbeider barnehagen for å fremme kommunikasjon og språk?

For å lykkes i arbeidet med barns språk er det avgjørende å implementere språk og leseaktiviteter i hverdagen. Det er personalet som er ansvarlig for hvilken kultur som dannes i barnehagen for språk og lesing.

Vurdering av arbeidet for inneværende år: Vi har jobbet aktivt med å ta i bruk billedstøtte i form av tematavler, dagtavler og snakkesmykker i alle barnegrupper. Dette ser vi har positiv effekt for alle barn, og det har vært en del av barnehagebasert kompetanseheving i personalgruppen. Vi har brukt mye konkrete i formidling og er bevisst hvor viktig det er å benevne. Bøker har en selvsagt plass i barnehagen, og vi leser mye for barna.

Plan for kommende år: fortsette implementeringen med bruk av ASK billedstøtte i alle gruppene

Rammeplanen sier HVA vi skal gjøre	Hvordan skal vi arbeide for å få det til
Anerkjenne og respondere på barnas ulike verbale og non-verbale uttrykk og støtte deres språkutvikling.	• Være observant på barns ulike måter å kommunisere på. • Positiv forsterkning, f.eks. ved hjelp av tematavler og piktogram
Stimulere barns verbale og non-verbale kommunikasjon og legge til rette for alle barn involveres i samspill og i samtaler.	• Felles samtaler rundt måltid • Felles samtaler rundt opplevelser • At alle får mulighet til å snakke i fellesskap • Lese for barna • Bruke konkrete • Bruke ASK billedstøtte - snakkesmykke, tematavle, dagtavle mm. • Bruke sang, rim og regler • Lek og rollelek
Sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språk som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser	• Bruke ASK billedstøtte i alle gruppene • Ha fokus på språk gjennom hele dagen i alt vi gjør • Bruke konkrete • Være bevisst på bruk av bøker • Snakke om følelser
Være bevisst på sine roller som språklige forbilder og være lydhøre i kommunikasjon med alle barn	• Sette ord på det vi gjør • Benevne • Være bevisst på alder og modenhetsnivå
Følge med på barnas kommunikasjon og språk og fange opp og støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, som er lite språklig aktive, eller som har sen språkutvikling.	• Gjentakelser • Være tydelig i språket • Rose barna ved mestring • Spille spill, lese, samtaler • Bruke barnas interesser • Dele barna inn i smågrupper slik at det er lettere å ta ordet
Bidra til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen, støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål og samtidig aktivt fremme og støtte barnas norsk-/samisk språklige kompetanse.	• Synge og telle på ulike språk • Bruke bok sekkene fra Johannes læringscenter (lånes).

Hvordan tilrettelegger barnehagen for barn som trenger ekstra støtte?

Barnehagen skal tilpasse det allmenpedagogiske tilbudet etter barns behov og forutsetninger.

Vurdering av arbeidet for inneværende år: Vi har jobbet så mye som mulig i smågrupper. Vi nyttet konkrete ved formidling i samling. Vi har fullført arbeidet med kompetansepakken "trygt og godt barnehagemiljø". Kompetansen er hevet, og vi må videreføre og videreutvikle ny kunnskap. Vi har hatt fokus på bruk av ASK billedstøtte på alle avdelinger, i form av å bruke snakkesmykke og dagtavle. Enkelte avdelinger har også tatt i bruk tematavler og handlingsrekker.

Plan for kommende år:

- Fortsette å jobbe i små grupper.
- Jobbe for økt bevissthet på innholdet/aktivitetene i gruppene både ut fra barnas interesser og deres spesifikke behov.

- Videreutvikle kunnskapen vår om hvordan vi kan oppdage at barn er blitt utsatt for vold og overgrep.
- Fortsette målrettet arbeid med å bruke ASK billedstøtte.
- Våre evalueringer viser også at vi må jobbe mer målrettet for å inkludere barnet i informasjon som angår det.

Rammeplanen sier HVA vi skal gjøre	Hvordan vi skal arbeide for å få det til
Tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder.	• Dele i smågrupper • Se barnas interesser • Være fleksibel med planer • Se det enkeltes barns behov og hjelpe med å regulere følelser • Være sensitive og lydhøre for barns uttrykk • Jevnlig dialog med foreldre knyttet til barns trivsel
Sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og /eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud.	• Være nær barna og bygge gode relasjoner slik at en oppdager utfordringer tidlig • Se det enkeltes barns behov gjennom å være lydhøre og sensitive • Dele i smågrupper • Se barnas interesser • Vi har kunnskap om seksuelle overgrep og har bruk for å videreutvikle kunnskapen vår. Vi bruker <i>Snakke med barn.no</i>. • Vi kartlegger oss selv før vi kartlegger andre
Innhold må formidles på en måte som gjør at ulike barn kan delta ut fra egne behov og forutsetninger	• Dele barna i smågrupper som tilpasses deres behov • Bruke konkrete og billedstøtte • Være i forkant • Foreldresamarbeid er vesentlig • Vi er opptatt av inkludering og trygghet for å skape meningsfulle felleskap
Opplyse foreldrene om retten til å kreve en sakkyndig vurdering av om barnet har behov for spesialpedagogisk hjelp.	• Ha en åpen dialog med foreldre • Kalle inn til foreldresamtaler • Vi bygger bro mellom barnehagen og hjemmet med aktiv dialog • vi inkluderer barnet i informasjon som angår det
Sørge for at barn som mottar spesialpedagogisk hjelp, inkluderes i barnegruppen og i det allmennpedagogiske tilbudet.	• Tilpasse aktiviteter som omfavner hele barnegruppen • Være til stede i lek med barna • Jobber målrettet og systematisk for at barna blir inkludert i fellesskap • Vi reflekterer over egen praksis • Mangfold i barnegruppen er en berikelse

Hvordan arbeider barnehagen med fagområdene?

Barnehagens arbeidsmåter med fagområdene er gjennomgående gjennom hele barnehageåret. Vi knytter fagområdene til alt innholdet som utføres daglig og gjennom året, slik at det blir et helhetlig arbeid. Et års-hjul brukes som arbeidsredskap der fagområdene er knyttet opp mot tema som tilpasses

barnegruppen og hvert enkelt barns behov og medvirkning. Årlige hendelser/markeringer synliggjøres i års-hjulet, f.eks. markering av FN dagen.

Vurdering av arbeidet for inneværende år:

Plan for kommende år:

- God struktur på dagen, nytte dagtavle
- Dele i smågrupper, og det skal være planlagt innhold med tydelige mål for arbeidet i smågruppene.
- Legge til rette for et inspirerende lekemiljø.

Rammeplanen sier HVA vi skal gjøre:	Hvordan skal vi arbeide for å få det til
Bygge på kreativitet og lek og være åpne for improvisasjon og barns medvirkning Veksle mellom spontane og planlagte aktiviteter Stimulere barnas undring og evne til å stille spørsmål, søke opplevelser, ta initiativ og mestre nye ting Gi barna varierte inntrykk og mulighet til å uttrykke seg på forskjellige måter Arbeide tverrfaglig og helhetlig og se de ulike delene i rammeplan i sammenheng Inkludere nærmiljø og lokale forhold ved planlegging og gjennomføring av aktiviteter Jevnlig vurdere om valg av arbeidsmåter bidrar til å realisere rammeplanen	• Sørge for at barna får varierte førstehåndserfaringer • Legge til rette for et inspirerende lekemiljø • Gi barna tid til å leke og å avslutte leken • God struktur på dagen, benytte dagtavle • Smågrupper med planlagt innhold • Arbeide med tema – over tid • Legge til rette for kreativ utfoldelse med ulike formingsmaterialer • Legge til rette for ulike forutsetninger for læring – og læring gjennom ulike intelligenser • Arbeidet skal være i tråd med fagområdene i rammeplanen. Fagområdene skal danne grunnlaget for planlegging, gjennomføring og vurdering av arbeidet.

Hvordan arbeider barnehagen med den digitale praksisen?

Å bruke digitalt verktøy i barnehagen skal støtte opp om barnas læreprosesser i det pedagogiske arbeidet i barnehagen. Samtidig skal en utøve digital dømmekraft og bidra til en begynnende etisk forståelse for digitale medier.

Vurdering av arbeidet for inneværende år: Det utstyret vi har tilgjengelig blir nyttet og vi er kildekritiske.

Plan for kommende år:

- Nye ansatte skal gjennomføre GDPR opplæring i LØP
- Barna skal bli kjent med det utstyret vi har tilgjengelig
- Oppmuntre ansatte til å tilegne seg kunnskap/ta videreutdanning innen IKT f.eks. gjennom Udir sin kompetansepakke «Utvikle digital kompetanse i barnehagen».

- Vi må gjøre en konkret vurdering over når vi skal sette IKT/digital praksis som et satsingsområde.

Rammeplanen sier HVA vi skal gjøre	Hvordan skal vi arbeide for å få det til
Utøve digital dømmekraft når det gjelder informasjonssøk, ha et bevisst forhold til opphavsrett og kildekritikk og ivareta barnas personvern	• Være kildekritisk • Ha et bevisst forhold til bruk av internett og ta hensyn til personvern og opphavsrett • Gjennomføre GDPR opplæring for ansatte via LØP
Legge til rette for at barn utforsker, leker, lærer og selv skaper noe gjennom digitale uttrykksformer	• Benytte det utstyret vi har i barnehagen: smarttelefon, pc, apper, kopimaskin, skriver/skanner, • Se mulighetene som finnes, og benytte den teknologien vi har tilgjengelig!
Utforske kreativ og skapende bruk av digitale verktøy sammen med barna	• Dette målet er vi ikke gode på. Vi trenger mer kunnskap, og det er behov for å sette konkrete mål